

Projekt

z dnia 12 marca 2024 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W HRUBIESZOWIE**

z dnia 2024 r.

w sprawie sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej za rok 2023

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) oraz art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 177 z późn. zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej za rok 2023 oraz przedstawienia potrzeb związanych z realizacją zadania, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Hrubieszowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Anna Naja

Załącznik do uchwały Nr
Rady Miejskiej w Hrubieszowie
z dnia 2024 r.

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej za rok 2023

zgodnie z art.179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r.
o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
(t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 177 z późn. zm.)

Marzec 2024 r.

I. Zakres przedmiotowy oraz założenia ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W dniu 1 stycznia 2012 roku weszła w życie ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 177 z późn. zm.), uchwalona

„ ... dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności,

dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju, i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci,

w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami ...”

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określa:

- 1) zasady i formy wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych;
- 2) zasady i formy sprawowania pieczy zastępczej oraz pomocy w usamodzielnianiu jej pełnoletnich wychowanków;
- 3) zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
- 4) zasady finansowania wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
- 5) zadania w zakresie postępowania adopcyjnego.

Podstawowym założeniem ustawy jest zatem stworzenie spójnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną, jeżeli ma ona trudności w wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo - wychowawczych. Rolą w/w systemu opieki jest zapewnienie pomocy rodzinie polegającej na

wyeliminowaniu groźby odebrania dziecka rodzinie lub szybki powrót dziecka do rodziny po okresowym pobycie w pieczy zastępczej.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wyraźnie rozdziela kompetencje gminy i powiatu w ten sposób, że do zadań powiatu przypisuje się organizację pieczy zastępczej, zarówno w obszarze rodzinnym jak i instytucjonalnym, natomiast do zadań własnych gminy przypisuje się pracę z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych oraz z rodziną biologiczną dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

W ramach wymienionej ustawy pracę z rodziną organizuje gmina lub podmiot, któremu gmina zleciła realizację tego zadania.

II. Zadania gminy wynikające z ustawy o wspieraniu i systemie pieczy zastępczej.

Zadania własne gminy z zakresu realizacji zadań wspierania rodziny oraz systemu pieczy zastępczej ujęte zostały w art. 176 przedmiotowej ustawy:

Do zadań własnych gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
 - a) (uchylona)
 - b) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,

- c) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie, zgodnie ze wzorami udostępnionymi drogą elektroniczną przez ministra właściwego do spraw rodziny, sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3, w terminie:
- a) do dnia 31 stycznia danego roku - za okres od dnia 1 lipca do dnia 31 grudnia poprzedniego roku,
- b) do dnia 31 lipca danego roku - za okres od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca danego roku;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Zgodnie z przedmiotową ustawą, wobec rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze gmina podejmuje działania zmierzające do zapewnienia wsparcia, które polegają w szczególności na :

- analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
- rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
- podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- pomocy w integracji rodziny;
- przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- dążeniu do reintegracji rodziny.

Wspieranie rodziny jest prowadzone - za jej zgodą i z aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego - w formie:

- 1) pracy z rodziną;
- 2) pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych jest prowadzona w szczególności w formie:

1. konsultacji i poradnictwa specjalistycznego;
2. terapii i mediacji;
3. usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych;
4. pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego;
5. organizowania dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji, zwanych dalej „grupami wsparcia” lub „grupami samopomocowymi”.

Praca z rodziną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną.

Dodatkowym obowiązkiem wynikającym z przywołanego powyżej uregulowania prawnego jest zatrudnienie asystentów rodziny.

W przypadku, gdy Ośrodek Pomocy Społecznej poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy, na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej. Po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego, pracownik socjalny dokonuje analizy sytuacji rodziny. Jeżeli z przeprowadzonej analizy wynika konieczność przydzielenia rodzinie asystenta rodziny, pracownik socjalny występuje z wnioskiem do Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej o przydzielenie asystenta rodziny. W zależności od stopnia trudności wykonywanych zadań asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę **w nie więcej niż 15 rodzinach**.

Asystenta rodziny zatrudnia kierownik jednostki organizacyjnej Gminy, która organizuje pracę z rodziną lub podmiot, któremu Gmina zleci organizację pracy z rodziną.

Asystentem rodziny może być osoba, która:

1) posiada:

- a) wykształcenie wyższe na kierunku pedagogika, psychologia, socjologia, nauki o rodzinie lub praca socjalna lub
- b) wykształcenie wyższe na dowolnym kierunku uzupełnione szkoleniem z zakresu pracy z dziećmi lub rodziną i udokumentuje co najmniej roczny staż pracy z dziećmi lub rodziną lub studiami podyplomowymi obejmującymi zakres programowy szkolenia określony na podstawie ust. 3 i udokumentuje co najmniej roczny staż pracy z dziećmi lub rodziną lub

- c) wykształcenie średnie i szkolenie z zakresu pracy z dziećmi lub rodziną, a także udokumentuje co najmniej 3-letni staż pracy z dziećmi lub rodziną;
- 2) nie jest i nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest jej zawieszona ani ograniczona;
- 3) wypełnia obowiązek alimentacyjny - w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do niej wynika z tytułu egzekucyjnego;
- 4) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 5) nie figuruje w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym.

Zadaniem asystenta rodziny jest wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze, umożliwiające pozostanie dzieci w rodzinie, zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej lub powrót do rodzin biologicznych dzieci umieszczonych wcześniej w pieczy zastępczej.

III. Realizacja budżetu w obszarze wspierania rodzin i pieczy zastępczej.

Działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Hrubieszowie w 2023 r. w realizacji zadań w zakresie wspierania rodziny finansowana była z budżetu Gminy Miejskiej Hrubieszów oraz dotowana z budżetu Państwa.

Wydatki związane z realizacją zadania własnego wynikającego z ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej obrazuje poniższa tabela :

Tabela nr 1.

Rozdział	Plan 2023 r.	Wykonanie 2023 r.	%	Wykonanie Zadania własne finansowane z budżetu Gminy Miejskiej	Wykonanie Zadania własne finansowane z budżetu państwa
85510 - Placówki opiekuńczo-wychowawcze (zadania własne finansowane z budżetu Gminy	590 611,00	538 281,45	91,14	538 281,45	-

Miejskiej)					
<i>Częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych</i>	590 611,00	538 281,45	91,14	538 281,45	-
85508 - Rodziny zastępcze (zadania własne finansowane z budżetu Gminy Miejskiej)	145 277,00	124 019,27	85,37	124 019,27	-
<i>Częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych</i>	145 277,00	124 019,27	85,37	124 019,27	-
85504 - Wspieranie rodziny	172 902,45	153 998,81	89,07	132 559,25	21 439,56
- zadania własne (finansowane z budżetu Państwa)	21 439,56	21 439,56	100,00	-	21 439,56
- zadania własne (finansowane z budżetu Gminy Miejskiej)	151 462,89	132 559,25		132 559,25	-
<i>w tym fundusz osobowy: (wynagrodzenia-114 735,53,dodatkowe wynagrodzenie roczne-8 228,94 oraz pochodne – ZUS od wynagrodzenia – 21272,34)</i>	161 726,56	144 236,81	89,19	122 797,25	21 439,56
<i>pozostałe koszty utrzymania</i>	11 175,89	9 762,00	87,35	9 762,00	-
Razem	908 790,45	816 299,53	89,82	794 859,97	21 439,56

Środki finansowe ujęte w budżecie na realizację zadań zawartych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zabezpieczyły przewidywane potrzeby w 2023 r.

IV. Zadania z obszaru wspierania rodziny i pieczy zastępczej realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hrubieszowie.

Rodzina stanowi podstawową grupę społeczną, której elementarnym zadaniem jest opieka nad dzieckiem. Naturalnym celem rodziny jest wychowanie, uspołecznianie i rozwój jej członków. Rodzina prawidłowo wypełniająca swe zadania może skutecznie przeciwdziałać niekorzystnym zjawiskom, poprzez dostarczanie dziecku wzorców i wartościowania zachowań społecznych, kultury życia codziennego, organizowanie wypoczynku. Jednak nie wszyscy rodzice prezentują właściwe postawy rodzicielskie - niejednokrotnie spowodowane przez nadużywanie alkoholu bądź środków odurzających - zaniebując dzieci poprzez niezaspokajanie ich podstawowych potrzeb. Funkcje wychowawcze są czasami zaburzone z powodu niepełnosprawności rodzica, czy też nieporadności z problemami dnia codziennego. Istnieje zatem konieczność wspierania rodziców w zapewnieniu im prawidłowego wywiązywania się z ich roli. Funkcję wspierania rodziny i pomoc w wywiązywaniu się z jej zadań, zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, pełni asystent rodziny.

W celu dokonania oceny sytuacji rodzin funkcjonujących na terenie miasta i objętych systemem pomocy społecznej, zarówno tych, które mają trudności w realizacji funkcji opiekuńczo - wychowawczych, jak i tych, które z uwagi na doświadczane przez siebie problemy (tj. uzależnienia, niepełnosprawność, długotrwała choroba, bezrobocie) są zagrożone tego rodzaju niewydolnością, przedstawiono poniżej analizę i statystykę rodzin korzystających z pomocy społecznej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Hrubieszowie. Ponadto analiza danych zgromadzonych przez Ośrodek w powyższym obszarze daje możliwość określenia potrzeb w zakresie realizacji zadań z obszaru wspierania rodziny.

W roku 2023 ze świadczeń pomocy społecznej skorzystało **331** rodzin (liczących **550** osób) z terenu miasta, w postaci, m.in. zasiłków stałych, zasiłków okresowych, zasiłków celowych, usług opiekuńczych. W 2023 roku **2** dzieci zostało objęte pomocą w postaci posiłku realizowanego w szkole i w przedszkolu. Pozostałym dzieciom rodzice zapewnili posiłek w szkole lub w przedszkolu ze środków finansowych otrzymywanych w ramach świadczenia wychowawczego „500+”. Nie stwierdzono nie zabezpieczonych potrzeb w tym zakresie.

Główne problemy osób i rodzin objętych pomocą społeczną przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hrubieszowie to:

- ubóstwo;
- bezdomność;

- bezrobocie;
- niepełnosprawność;
- długotrwała lub ciężka choroba;
- przemoc domowa;
- potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- alkoholizm lub narkomania.

Największą liczbowo grupą objętą w 2023 r. pomocą Ośrodka, stanowią rodziny, w których najważniejszym problemem socjalnym było bezrobocie (**161 rodzin**). Bezrobocie jest istotnym czynnikiem powodującym szybką degradację ekonomiczną jednostki i rodziny, rozszerza sferę społecznego ubóstwa, a nawet może prowadzić do bezdomności. Brak pracy może być dla wielu osób trudnym przeżyciem psychicznym prowadzącym do frustracji, depresji, a nawet zjawisk patologicznych.

Należy zwrócić uwagę na fakt, że bezrobocie rodziców wpływa negatywnie na ich relacje z dziećmi. Swoje frustracje przenoszą na najbliższych, co niekorzystnie wpływa na stan emocjonalny całej rodziny i doprowadza do jej rozpadu.

Brak zatrudnienia pozbawia także autorytetu, degraduje pozycję społeczną, rodząc zachowania patologiczne, np. przemoc, alkoholizm, narkomanię. Zauważa się także sytuacje, w których osoba bezrobotna nie potrafi zagospodarować wolnego czasu, co często prowadzi do dyskomfortu psychicznego polegającego na bezsilności.

Najpoważniejszym w skutkach kosztem społecznym bezrobocia jest zjawisko dziedziczenia biedy, przekazywania negatywnych wzorców zarówno członkom rodziny, jak i najbliższemu otoczeniu. Osoby te dość często biernie oczekują rozwiązania problemu przez Ośrodek Pomocy.

Innymi problemami społecznymi, obok wyżej opisywanego bezrobocia, jest niepełnosprawność (**149 rodzin**), długotrwała choroba (**95 rodzin**), alkoholizm (**59 rodzin**), jak również niezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (**10 rodzin**). Bezradność niejednokrotnie wynika z zaburzeń wartości systemu rodzinnego lub z zaburzeń psychicznych i często jest przyczyną złego funkcjonowania rodziny. Wszelka pomoc powinna zmierzać do udzielania rodzinie wsparcia w odbudowie prawidłowych relacji i umacniania prawidłowych postaw rodzicielskich. Z ustawy o pomocy społecznej wynika obowiązek współdziałania osób i rodzin,

korzystających z pomocy społecznej, z pracownikiem socjalnym lub asystentem rodziny, w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej, nie zawsze jednak współpraca ta przebiega w sposób prawidłowy. Rodziny te dość często nastawione są na pomoc finansową i przejawiają postawę roszczeniową, nie przejawiając chęci na podjęcie działań w kierunku poprawy swojej sytuacji rodzinnej.

Inną formą wsparcia udzielanego osobom i rodzinom przez pracowników socjalnych jest **praca socjalna**. Jest ona rozumiana, jako wspieranie osoby w pokonywaniu przez nią barier i ograniczeń w poprawianiu swojego życia. To działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

W roku 2023 pracą socjalną zostało objętych **510** rodzin.

Ponadto w roku 2023 skierowano do Sądu i Prokuratury łącznie **31** wniosków w sprawach **22 rodzin**. Wnioski dotyczyły m.in. wglądu w sytuację rodzinną małoletniego dziecka ze względu na nieprawidłowe funkcjonowanie rodziny w środowisku, spowodowane nadużywaniem alkoholu przez rodziców, bądź bezradnością w sprawach opiekuńczo - wychowawczych. W stosunku do **7** rodzin złożono zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa, w związku z przemocą w rodzinie, w szczególności wobec dzieci i osób niesamodzielnych. W przypadku **6** osób zostały złożone wnioski o przyjęcie do szpitala psychiatrycznego bez zgody. Dodatkowo w stosunku do **11** osób zostały złożone wnioski do Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o skierowanie na leczenie odwykowe bez zgody.

W 2023 roku, spośród **331** rodzin korzystających z pomocy społecznej, wsparciem przez asystentów rodziny objęto łącznie **34** rodziny, w tym **59** małoletnich dzieci. Nadmienić należy, że **14** rodzin zostało zobowiązanych do współpracy z asystentem rodziny przez Sąd.

W trakcie 2023 roku z **4** rodzinami współpraca została zakończona, w tym z 2 rodzinami ze względu na osiągnięcie wyznaczonych celów, dzięki czemu rodziny są w stanie funkcjonować bez wsparcia asystenta rodziny oraz z 2 rodzinami z powodu zmiany miejsca zamieszkania.

Główne problemy występujące w rodzinach objętych wsparciem asystentów rodziny to:

- niskie umiejętności lub niezaradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego,
- uzależnienie od alkoholu i środków psychotropowych,
- problemy zdrowotne, w tym zaburzenia o podłożu psychicznym,
- zachowania aspołeczne dzieci,
- problemy edukacyjne małoletnich,
- bezrobocie,
- niski poziom umiejętności załatwiania spraw urzędowych,
- przemoc.

W w/w rodzinach wsparcie asystentów rodziny polegało m.in. na :

- przygotowaniu i złożeniu w danej instytucji pism urzędowych różnego typu: podań, wniosków, pozwów sądowych,
- nawiązaniu kontaktów i współpracy z innymi pracownikami instytucji społecznych, poradni specjalistycznych - z pracownikami socjalnymi, pedagogami i wychowawcami, kuratorami, psychologiem, ze służbą zdrowia, koordynatorami pieczy zastępczej,
- zwiększeniu motywacji do podjęcia terapii uzależnień i życia w trzeźwości,
- profilaktyce wśród dzieci i rodziców w zakresie uzależnienia, zagrożeń stosowania używek (energetyki, e-papierosy) i eksperymentowania z substancjami niedozwolonymi oraz zagrożeń wynikających z sieci,
- organizowaniu pomocy rzeczowej, w tym doposażeniu mieszkań,
- pomocy w rozwiązywaniu codziennych trudności poprzez zwiększanie kompetencji w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego i załatwiania spraw urzędowych,
- podnoszeniu umiejętności opiekuńczo- wychowawczych, w tym aktywne spędzanie czasu z dzieckiem,
- edukowaniu w zakresie potrzeb dzieci, kierowaniu na szkolenia i warsztaty dla rodziców,
- motywowaniu do uczestnictwa w życiu społecznym, kulturalnym,
- podniesieniu poziomu higieny członków rodziny oraz estetyki wyglądu mieszkania,
- wypracowaniu umiejętności gospodarowania budżetem domowym,
- budowaniu prawidłowych relacji i komunikacji w rodzinie,
- podtrzymaniu więzi i kontaktów z dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej,
- motywowaniu i wspieraniu w podejmowaniu aktywności zawodowej,
- kierowaniu do specjalistów (prawnik, psycholog, doradca zawodowy, itp.).

W wyniku rocznej pracy asystentów rodziny, wszystkie dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystentów, udało się pozostawić w ich biologicznych rodzinach.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, asystent rodziny jest zobligowany do prowadzenia dokumentacji pracy z rodziną. Asystent rodziny, po wprowadzeniu do rodziny wymagającej wsparcia przez pracownika socjalnego, przeprowadza wstępną diagnozę, polegającą na zapoznaniu się z oczekiwaniami rodziny oraz przedstawieniu zasad i możliwości oferowanego wsparcia. Następnie diagnozuje środowisko, w celu pogłębienia wiedzy o sytuacji związanej z problemem rodziny i dokonuje oceny sytuacji rodziny objętej wsparciem. Diagnoza i ocena rodziny pozwala asystentowi na opracowanie - wspólnie z rodziną i przy uzgodnieniu z pracownikiem socjalnym - planu pracy. Przy określaniu planu pracy z rodziną i wyznaczaniu celów brane są pod uwagę możliwości, zasoby rodziny i jej środowiska, a także deficyty i bariery. Podczas realizacji działań zawartych w planie pracy możliwa jest ewentualna modyfikacja tego planu, ze względu na zmianę sytuacji rodziny i zgłaszane problemy. W trakcie pracy z rodziną i realizacji zawartego planu pracy, asystenci rodziny dokonują okresowej oceny sytuacji rodziny, która pozwala na określenie, czy podejmowane działania przybliżają rodzinę do założonych celów i wpływają na poprawę jej sytuacji. Ocenę taką, zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, sporządza się nie rzadziej niż co pół roku. Dodatkowo asystenci zatrudnieni w MOPS w Hrubieszowie sporządzają sprawozdania z prowadzonej pracy z rodziną - kwartalne oraz roczne oraz sporządzają - na wniosek sądu – opinie o rodzinie i jej członkach.

Nadmienia się, że ustawa o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej nakłada na gminy – od 2015 r. - obowiązek zatrudniania asystentów rodziny.

Wydatki związane z zatrudnieniem 2 asystentów rodziny oraz z wykonywaniem w/w zadania w 2023 r. wynosiły **172 902,45 zł**, z czego z budżetu Gminy Miejskiej wydatkowano kwotę 151 462,89 zł, dofinansowanie z budżetu państwa wynosiło 21 439,56 zł.

Zatrudnieni w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej asystenci rodziny posiadali zgodne z wymaganiami ustawowymi wykształcenie. Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej asystent rodziny jest obowiązany do systematycznego podnoszenia swoich kwalifikacji w zakresie pracy z dziećmi lub rodziną, w szczególności przez udział

w szkoleniach oraz samokształcenie. W roku 2023 asystenci rodziny zatrudnieni w MOPS w Hrubieszowie uczestniczyli w następujących szkoleniach:

- Rola i zadania asystenta rodziny w obszarze zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i reintegracji rodziny. Współpraca multiprofesjonalna;
- Podstawy metodycznego działania asystenta rodziny;
- Mediacja sposobem rozwiązywania sytuacji kryzysowych.

Kolejnym zadaniem wynikającym z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest finansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej.

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej lub w rodzinnym domu dziecka, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej lub w rodzinnym domu dziecka w wys.:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, wydatki w wys.:

- 1) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

- średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

W roku 2023 w pieczy zastępczej przebywało ogółem **40** dzieci z terenu miasta Hrubieszowa, za które Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hrubieszowie ponosił odpłatność (z czego **3** dzieci zostało umieszczonych w pieczy w roku 2023). W trakcie roku 2023 **troje** dzieci, po uzyskaniu pełnoletności, powróciło do domu rodzinnego.

Wielkość środków finansowych na w/w zadania w 2023 r. wyniosła odpowiednio:

a) kwota **538 281,45 zł** tytułem wydatków związanych z pobytem **20** dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych,

b) kwota **124 019,27 zł** tytułem wydatków związanych z pobytem **20** dzieci w rodzinach zastępczych.

Kolejnym zadaniem wynikającym z ustawy jest zatrudnianie rodzin wspierających, które we współpracy z asystentem rodziny będą pomagały w przewyżnianiu problemów rodzin dysfunkcyjnych objętych usługami asystenta.

W okresie sprawozdawczym MOPS w Hrubieszowie nie zatrudniał rodzin wspierających.

V. Potrzeby związane z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny.

1. Realizacja 3-letniego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Miejskiej Hrubieszów.
2. Podjęcie działań w kierunku utworzenia świetlicy środowiskowej, jako ośrodka wsparcia wynikającego z zapisów ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej.
3. Ponowne podjęcie działań w kierunku ustanowienia rodziny wspierającej.
4. Podnoszenie kwalifikacji asystentów rodziny i pracowników MOPS zajmujących się pracą z rodziną poprzez udział w szkoleniach oraz innych formach kształcenia.
5. Podejmowanie i wspieranie nowych inicjatyw z zakresu wspierania rodziny.

Uzasadnienie

Stosownie do art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Burmistrz składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadania.

Wypełniając powyższy zapis, przedkładam powyższy projekt uchwały, prosząc o jego przyjęcie.

	Imię i nazwisko, stanowisko	Data	Podpis
Sporządził (a):	ALDONA MALIŃSKA-MARGOL Kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Hrubieszowie		
Sprawdzono pod względem formalno - prawnym:	MARIOLA SADOWSKA Radca prawny Urzędu		
Uzgodniono pod względem merytorycznym z naczelnikami wydziałów lub kierownikami jednostek organizacyjnych, których zadań dotyczy lub może dotyczyć treść aktu:	Nie dotyczy		
Sprawdzono pod względem redakcyjnym:	MONIKA PODOLAK Sekretarz Miasta		
Uzgodniono ze Skarbnikiem (gdy projekt aktu związany jest z koniecznością wydatkowania środków z budżetu):	Nie dotyczy		
Zatwierdzono przez Burmistrza:	MARTA MAJEWSKA Burmistrz Miasta		